

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Sa/50/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8018200703
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Kalináková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8018200703.6

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v právnej veci žalobcu v 1. rade K. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. hrdinov XXX/X, XXX XX U. O., žalobcu v 2. rade T. H. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. hrdinov XXX/X, XXX XX U. O., právne zastúpení JUDr. Michalom Barnovským, so sídlom advokátskej kancelárie v Starej Ľubovni, Námestie generála Štefánika 532/7, proti žalovanému Mesto Stará Ľubovňa, Obchodná 1, 064 01 Stará Ľubovňa, o konaní o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy 26.11.2018, takto

rozhodol:

I. Súd u k l a d á Mestu Stará Ľubovňa, Obchodná 1, 064 01 Stará Ľubovňa, IČO: 00330167 povinnosť pokračovať a rozhodnúť v konaní č. 36/2011-375/2010-Dá vo veci konania o odstránenie rozostavanej stavby do 60 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

II. Žalovaný je p o v i n n ý v lehote 90 dní od právoplatnosti tohto uznesenia doručiť súdu vydané rozhodnutie.

III. Účastníkom nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 03.12.2018 bola Krajskému súdu v Prešove ako správne mu súdu (ďalej aj „súd“) doručená žaloba proti nečinnosti orgánu verejnej správy, ktorou sa žalobcovia domáhali voči žalovanému vydania uznesenia v znení: „ Súd u k l a d á Mestu Stará Ľubovňa, sídlo: Obchodná 1, 064 01 Stará Ľubovňa, povinnosť konania rozhodnúť vo veci konania o odstránenie rozostavanej stavby: „Prístrešok pre nákladné automobily“, ktorej stavebníkom je T. Y., trvale bytom Y. W. XXX/X, XXX XX U. O., č. k. 36/2011-375/2010-Dá, v lehote jedného mesiaca odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia.“ Zároveň žalobcovia požadovali priznať úplnú náhradu trov konania voči žalovanému.

2. Žalobu odôvodnili tým, že podnetom zo dňa 07.08.2010 požiadali žalobcovia žalovaného, ako príslušný stavebný úrad v súlade s ustanovením § 117 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (ďalej aj ako „stavebný zákon“) o prešetrenie realizácie stavieb zo strany vlastníka susedných nehnuteľností, resp. pána T. Y.. Z odpovede, ktorú žalobcovia obdržali vyplynulo, že k realizácii stavby došlo bez stavebného povolenia. Podnetom zo dňa 12.12.2011 požiadali žalobcovia o konanie vo veci a o rozhodnutie. V rámci predmetného podnetu bolo zároveň zo strany žalobcov namietané, že stavby zasahujú čiastočne aj do parcely KN-C č. XXX/X, k. ú. Stará Ľubovňa, ktorej sú vlastníkami. Žalovaný ako príslušný stavebný úrad oznámil žalobcom, že dňa 07.10.2011 bolo zo strany vlastníka stavby požiadané o vydanie dodatočného povolenia stavby „Prístrešok pre nákladné automobily“, parcela KN-C č. XXX/X v katastrálnom území Stará Ľubovňa. Na základe rozhodnutia sp. zn. 375/2011-Dá stavebný úrad vyzval vlastníka stavby na predloženie dokladov o tom, že dodatočné povolenie predmetnej stavby nie je v rozpore s verejnými záujmami, chráneným stavebným zákonom a osobitnými predpismi a zároveň konanie prerušil. Následne na základe písomných žiadostí pána T. Y. lehotu na predloženie potrebných podkladov opakovanne predĺžil a to rozhodnutiami zo dňa 20.12.2010 a 03.02.2011. Ani napriek opakovanému predĺženiu však nedošlo k predloženiu potrebných dokladov a

teda k preukázaniu k skutočnosti, že stavba nie je v rozpore s verejnými záujmami chráneným stavebným zákonom a osobitnými predpismi. Na ústnom pojednávaní, spojenom s miestnym zisťovaním v rámci konania o odstránení stavby bola dňa 28.02.2012 vznesená námietka. Žalovaný ako príslušný stavebný úrad po jej zvážení usúdil, že táto má občiansko - právny charakter, ktorej riešenie presahuje jeho právomoc. Žalovaný rozhodnutím, sp. zn. 36/2011-375/2010-Dá, zo dňa 20.03.2012 v zmysle § 137 ods. 2 stavebného zákona v spojení s § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní /ďalej ako „Správny poriadok“/ konanie o odstránení stavby prerušil a odkázal p. MN. na súd, pričom v enunciiate rozhodnutia ďalej uviedol, že: „Pokiaľ nebude v lehote 30 dní od doručenia tohto rozhodnutia predložený stavebnému úradu dôkaz, že bol podaný súdu návrh na rozhodnutie v spornej veci, môže stavebný úrad podľa usl. §137 ods. 3 stavebného zákona pokračovať v konaní, urobí si o nej úsudok sám a rozhodne vo veci.“

3. S poukazom na fakt, že zo strany žalovaného v tomto smere nebola žalobcom poskytnutá žiadna spätná väzba a nedošlo ani ku konaniu, požiadali žalobcovia Okresný úrad Prešov, odbor výstavby a bytovej politiky, ako nadriadený orgán, o prešetrenie stavu konania a o vykonanie nápravy. Okresný úrad Prešov, odbor výstavby a bytovej politiky následne predmetné podanie odstúpil žalovanému ako príslušnému stavebnému úradu na priame vybavenie, pričom zároveň mu uložil povinnosť žalobcov o výsledku konania informovať v termíne do 21.12.2017. Žalobcovia nedostali žiadnu informáciu o výsledku prešetrenia.

4. V súvislosti s postupom žalovaného podali žalobcovia podnet na vykonanie štátneho stavebného dohľadu aj Slovenskej stavebnej inšpekcie, Inšpektorátu Košice. Aj napriek tomu, že Slovenská stavebná inšpekcia, Inšpektorát Košice záznamy a zistenia postúpila žalovanému, ako príslušnému stavebnému úradu, na ďalšie konanie a rozhodnutie, je však žalovaný, ako príslušný stavebný úrad, do dnešného dňa naďalej nečinný.

5. V dôsledku dlhodobej nečinnosti a bezdôvodných prieťahoch v konaní a za účelom odstránenia príčin, ktoré podmienili nezákonný stav podali žalobcovia Okresnej prokuratúre Stará Ľubovňa podnet, v zmysle § 31 a násl. zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre /ďalej ako „zákon o prokuratúre“/, na podanie upozornenia prokurátora a žiadali, aby sa bezodkladne v konaní pokračovalo a rozhodlo.

6. Aj napriek všetkým, vyššie konkretizovaným, snahám o konanie a rozhodnutie žalovaného v uvedenej veci, k odstráneniu nečinnosti žalovaného od vydania rozhodnutia, sp. zn. 36/2011-375/2010-Dá, resp. odo dňa 20.03.2012 aj napriek uplynutiu viac ako 6 a pol roka, nedošlo a žalovaný ostáva naďalej pasívny a žiadnym spôsobom nekoná.

7. Žalobcovia tiež poukázali na skutočnosť, že rozhodnutie o prerušení konania z dôvodu vznesenej námietky bolo vydané až v rámci konania o odstránenie stavby podľa § 90 a násl. stavebného zákona. V konaní o odstránení stavby však stavebný zákon nedáva možnosť stavebnému úradu zaoberať sa občianskoprávnymi námietkami, pretože o týchto je podľa §88a ods. 3 stavebného zákona možné rozhodovať práve v konaní o dodatočnom povolení stavby. Zo strany žalovaného, ako príslušného stavebného úradu, nebola splnená ani základná podmienka na prerušenie konania a to jej nevyhnutnosť pre rozhodnutie vo veci samej, keďže bez ohľadu na zistenie právneho vzťahu k zastavanému pozemku nie je možné stavbu, v dôsledku nepreukázania súladu s verejným záujmom, povoliť.

8. Žalobcovia namietali neúmerne dlhú dobu, po ktorú je žalovaný nečinný. Po prerušení konania došlo k uplynutiu lehoty na podanie návrhu na súd už pred viac ako 6 a pol roka a ani napriek opakovaným podnetom žalobcov, nedošlo zo strany žalovaného ku konaniu a rozhodnutiu a to aj napriek skutočnosti, že žiadna žaloba nebola na Okresný súd Stará Ľubovňa (miestne príslušný súd podľa § 20 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), podaná. Uvedené navyše ešte akcentuje fakt, že od prvého podnetu žalobcov (17.08.2010) uplynula doba viac ako 8 rokov, čo nielen pre správne ale aj akékoľvek iné konanie nemožno považovať za akceptovateľné.

9. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že xyz, žiadal o stavebné povolenie na stavbu „Prístrešok pre nákladné automobily“ na parcele KN C č. XXX/X v k. ú. Stará Ľubovňa v zlúčenom územnom a stavebnom konaní. Nakoľko predložená žiadosť neobsahovala predpísané náležitosti stavebný úrad vyzval stavebníka rozhodnutím č. 375/2010-Dá zo dňa 8.10.2010 o doplnenie vyššie uvedenej žiadosti o potrebné náležitosti a doklady. Stavebník doplnil doklad o zaplatení správneho poplatku zo dňa 13.9.2010 na sumu 33 eur (ten však bol nepostačujúci na dodatočné povolenie stavby),

kópia katastrálnej mapy zo dňa 09.09.2010 a výpis z listu vlastníctva č. XXXX zo dňa 09.09.2010, ale až po doručení odoslania rozhodnutia o doplnenie žiadosti. Žiadateľ o dodatočné stavebné povolenie podal dňa 14.12.2010 žiadosť o predĺženie lehoty na doplnenie zo dňa 14.10.2010, ktorej príslušný stavebný úrad vyhovel rozhodnutím č. 375/2010-Dá zo dňa 20.12.2010. Žiadateľ nedoplnil žiadosť o dodatočné povolenie stavby o ďalšie doklady. Dňa 30.12.2011 žiadateľ o dodatočné povolenie stavby požiadal o späťvzatie žiadosti zo dňa 7.10.2010. Mesto Stará Ľubovňa, Spoločný obecný úrad pre územné rozhodovanie a stavebný poriadok mu listom č. 440/2010-Dá zo dňa 1.2.2010 oznámilo, že predmetnú žiadosť pokladá za bezpredmetnú. Dňa 31.1.2011 žiadateľ znovu požiadal stavebný úrad o predĺženie lehoty na doplnenie. Stavebný úrad aj tejto žiadosti vyhovel rozhodnutím č. 36/2011-375/2010-Dá zo dňa 3.2.2011. Stavebný úrad zistil, že žalobcovia so žalovaným uzatvorili kúpnu zmluvu č. 54/2011 zo 05.04.2011 na parcelu KN C č. xyz k.ú. Stará Ľubovňa. Kúpna zmluva na susedný pozemok KN - C xyz v k.ú. Stará Ľubovňa bola uzatvorená až po miestnom zisťovaní o nepovolennej stavbe oceľovej konštrukcie na pozemku par. č. KN-C xyz k.u. Stará Ľubovňa na Ul. Prešovskej v Starej Ľubovni konaného dňa 24.08.2010. Žalovaný zistil, že stavba „Prístrešok pre nákladné automobily“ na parcele KN C č. xyz v k. ú. Stará Ľubovňa stojí aj na parcele KN C č. XXX (vlastník T. P., W. č. XXX, XXX XX B. O.) a parcele KN C č. XXX (vlastník xyz, Y. W. 9, XXX XX U. O.) v k.ú. Stará Ľubovňa. Dňa 13.02.2012 podľa ust. § 88 ods. 1 písm. b) stavebného zákona stavebný úrad začal správne konanie o nariadení odstránenia rozostavanej stavby: „Prístrešok pre nákladné automobily“, parcela CKN č xyz v k.ú. Stará Ľubovňa (Prešovská ulica) z dôvodu, že vlastníky stavby: xyz, trvalé bytom Y. W. XXX/X, XXX XX U. O. realizoval stavbu bez stavebného povolenia a nepredložil požadované doklady v určenej lehote a v zmysle ust. § 18 ods. 3 stavebného zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len správny poriadok) oznámil konanie a nariadil účastníkom konania na prerokovanie tejto veci ústne pojednávanie spojené s miestnym zisťovaním na deň 28.2.2012. Na tomto konaní bola zo strany účastníčky konania, p. T. H. X., podaná námietka, ktorá nesúhlasí s umiestnením a realizáciou stavby a ktorá požaduje jej odstránenie, pretože stavba presahuje do jej vlastníctva, parcely CKN č. xyz k.ú. Stará Ľubovňa celým odkvapom, a to od 0,70 m do 0,69 m a je umiestnená 0,08 m od hranice jej parcely, čo dokazuje meraním, ktoré meral geodet p. T. V., R., P. XX, XXX XX U. O., na ktorom je modrou čiarou vyznačený presah a červenou čiarou odstup predmetnej stavby od hranice parcely, ktorú vlastní účastníčka konania. Stavebník oponoval, že celou stavbou sa nachádza na svojom pozemku z toho dôvodu bol požiadaný stavebným úradom, aby predložil dôkaz do 7 kalendárnych dní. Dňa 8.3.2012 stavebník predložil doklad, na ktorom ale nie je zameraná predmetná stavba, ale stavba na parcele CKN č. XXX/X - Predajňa potravín. Z toho dôvodu stavebný úrad po zvážení námietky usúdil, že námietka má povahu občiansko-právneho charakteru a jej riešenie alebo rozhodovanie o nej presahuje právomoc stavebného úradu. Z týchto dôvodov, stavebný úrad rozhodoval v zmysle ust. § 137 ods. 2 stavebného zákona a konanie o nariadení odstránenia rozostavanej stavby prerušil až do doby, pokiaľ rozhodnutie súdu nenadobudne právoplatnosť. Dňa 23.01.2012 žalobcovia podali na Mestský úrad Stará Ľubovňa, Obchodná 1, 064 01 Stará Ľubovňa Žiadosť o poskytnutie informácie podľa zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Mesto Stará Ľubovňa, Spoločný obecný úrad pre územné rozhodovanie a stavebný poriadok im listom č. 28/2012-Dá zo dňa 1.2.2012. Dňa 23.01.2012 žalobcovia podali žiadosť o prešetrovanie stavu konania a o poskytnutie informácie zo dňa 18.09.2016. Dňa 12.02.2018 príslušný stavebný úrad vyzval p. xyza na podanie žiadosti o dodatočné povolenie stavby: „Polyfunkčný objekt - predajňa športových potrieb a bývanie - prístavba“ a predloženie dokladov k dodatočnému povoleniu stavby. Stavebný úrad poslal novú výzvu nakoľko došlo k zmene z pôvodnej samostatnej stavby vznikli dve nové prístavby, ktoré sú prepojené s polyfunkčným domom súp. č. XXX na L. ulici v U. Ľubovni na parcelách KN C č. XXX/X, xyz2, xyz3 v k. ú. Stará Ľubovňa. Stavebný úrad zistil, že podľa dnes platného Územného plánu mesta Stará Ľubovňa je plocha pozemku parc. č. KN C xyz v k. ú. Stará Ľubovňa určená na plochy polyfunkčnej zástavby. Pán xyz, do dnešného dňa nepredložil žiadosť o dodatočné povolenie stavby a nepredložil porealizačné zamerania prístavby: „Sklad“ a „Prístrešok pre nákladné automobily“, ktoré sú prepojené s objektom súp. č. XXX na Prešovskej ulici č. 2 v Starej Ľubovni. Stavebný úrad bez projektovej dokumentácie (charakteru a účelu stavby), potrebných dokladov pre dodatočné povolenie stavby a potrebných stanovísk dotknutých orgánov a taktiež bez geometrického plánu na porealizačné zamerania prístavby: „Sklad“ a „Prístrešok pre nákladné automobily“, ktoré sú prepojené s objektom súp. č. XXX na Prešovskej ulici č. X v Starej Ľubovni a ktoré sú realizované bez stavebného povolenia nemôže rozhodovať. Stavebný úrad si tak splnil svoju povinnosť v zmysle stavebného zákona a vydal dňa 20.03.2012 Rozhodnutie č. 36/2011-375/2010-Dá, v ktorom účastníka konania xyza, z dôvodu vznesenia občiansko -právnej námietky v konaní o nariadení odstránenia rozostavanej stavby: „Prístrešok pre nákladné automobily“, ktorej stavebníkom je xyz odkazuje na súd. V tomto rozhodnutí bolo konanie

o nariadení odstránenia rozostavanej stavby prerušené do doby, než rozhodnutie súdu nadobudne právoplatnosť. Do dnešného dňa nebola zo strany účastníkov konania podaná žaloba na súd, aby vo veci rozhodol, preto mal stavebný úrad za to, že je konanie o nariadení odstránenia rozostavanej stavby prerušené, tak ako to bolo uvedené v rozhodnutí zo dňa 20.03.2012. Stavebný úrad si v zmysle ustanovenia § 137 ods. 3, druhá veta môže urobiť úsudok o námietke sám a rozhodnúť vo veci, ak návrh nebude v určitej lehote podaný. Vzhľadom k tomu, že ide o dokazovanie vlastníctva pozemkov a určenie presnej hranice pozemkov, stavebný úrad v tomto nemá kompetencie vydávať rozhodnutie a určenie vlastníctva pozemkov. Spory týkajúce sa práv vyplývajúcich z vlastníckeho práva majú právomoc rozhodovať jedine súdy.

10. Žalovaný navrhol žalobu žalobcov ako nedôvodnú zamietnuť.

11. Krajský súd v Prešove ako súd vecne a miestne príslušný na konanie o žalobe podanej podľa § 242 a nasl. SSP vec prejednal na nariadenom pojednávaní a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná.

12. Právny zástupca žalobcov na pojednávaní zotrval na dôvodoch podanej správnej žaloby v konaní o odstránení nečinnosti žalovaného. Zástupkyňa žalovaného sa na pojednávaní pridrižovala obsahu svojho písomného vyjadrenia.

13. Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ SSP na účely tohto zákona sa rozumie nečinnosťou orgánu verejnej správy stav, keď orgán verejnej správy protiprávne nepokračuje v začatom administratívnom konaní, alebo stav, keď orgán verejnej správy protiprávne z úradnej povinnosti nezačal administratívne konanie.

14. Podľa § 242 ods. 1 SSP žalobca sa môže žalobou domáhať odstránenia nečinnosti orgánu verejnej správy v začatom administratívnom konaní.

15. Podľa § 244 ods. 1 SSP žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ako účastník administratívneho konania namietajúci nečinnosť orgánu verejnej správy neúspešne vyčerpala sťažnosť podľa osobitného predpisu alebo podnet na prokuratúre.

16. Podľa § 246 ods. 2 SSP k žalobe fyzickej osoby, právnickej osoby a zainteresovanej verejnosti musí byť pripojené oznámenie o výsledku prešetrenia sťažnosti podľa osobitného predpisu alebo vybavenie podnetu prokurátorom.

17. Podľa § 250 ods. 1, 2 SSP (1) Ak správny súd po preskúmaní zistí dôvodnosť žaloby, uznesením uloží žalovanému, aby v určenej lehote konal a rozhodol, vydal opatrenie alebo vykonal úkon, prípadne začal z úradnej povinnosti administratívne konanie. Vydaním tohto uznesenia sa súdne konanie nekončí a žalovaný je povinný správne súdu v určenej lehote doručiť vydané rozhodnutie, opatrenie alebo oznámenie o vykonanom úkone, prípadne o začatí administratívneho konania. (2) Vo výroku uznesenia podľa odseku 1 správny súd uvedie označenie žalovaného, predmet konania a jeho číslo, ak ide o žalobu podľa § 242 ods. 1, uloženú povinnosť a primeranú lehotu na jej splnenie, nie však dlhšiu ako tri mesiace; dĺžkou lehoty navrhnutou žalobcom správny súd nie je viazaný. Na návrh žalovaného môže správny súd uznesením predĺžiť lehotu určenú na odstránenie nečinnosti; navrhnutou dĺžkou lehoty správny súd nie je viazaný.

18. Podľa § 251 ods. 1, 2 SSP (1) Ak žalovaný svoju nečinnosť v určenej lehote bezdôvodne neodstráni, správny súd mu i bez návrhu môže uznesením uložiť pokutu. Pred rozhodnutím o pokute si správny súd môže vyžiadať stanovisko orgánu verejnej správy nadriadeného žalovanému. (2) Ak orgán verejnej správy správne súdu preukáže odstránenie nečinnosti, správny súd konanie uznesením zastaví.

19. Podľa § 49 ods. 1, 2 Správneho poriadku (1) V jednoduchých veciach, najmä ak možno rozhodnúť na podklade dokladov predložených účastníkom konania, správny orgán rozhodne bezodkladne. (2) V ostatných prípadoch, ak osobitný zákon neustanovuje inak, je správny orgán povinný rozhodnúť vo veci do 30 dní od začatia konania; vo zvlášť zložitých prípadoch rozhodne najneskôr do 60 dní; ak nemožno vzhľadom na povahu veci rozhodnúť ani v tejto lehote, môže ju primerane predĺžiť odvolací orgán (orgán príslušný rozhodnúť o rozklade). Ak správny orgán nemôže rozhodnúť do 30, prípadne do 60 dní, je povinný o tom účastníka konania s uvedením dôvodov upovedomiť.

20. Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

21. Podľa čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy SR (1) Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. (2) Kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

22. Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

23. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

24. Podľa ustanovenia § 88a ods. 2 stavebného zákona ak vlastníik stavby požadované doklady nepredloží v určenej lehote alebo ak sa na ich podklade preukáže rozpor stavby s verejným záujmom, stavebný úrad nariadi odstránenie stavby.

25. Podľa ustanovenia § 88a ods. 3 stavebného zákona ak vlastníik stavby, pri ktorej sa preukáže, že jej dodatočné povolenie nie je v rozpore s verejnými záujmami, v priebehu konania nepreukáže, že je vlastníkom pozemku zastavaného nepovolenou stavbou alebo jeho časti, alebo že má k tomuto pozemku iné právo (§ 58 ods. 2) a vlastníik zastavaného pozemku alebo jeho časti s dodatočným povolením nesúhlasí, stavebný úrad odkáže vlastníka pozemku na súd a konanie preruší (§ 137). Konanie o stavbe zostane prerušené až do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci.

26. Podľa § 137 ods. 1, 2, 3 Stavebného zákona (1) Stavebné úrady vykonávajúce konanie podľa tohto zákona, sa pokúsia vždy aj o dosiahnutie dohody účastníkov pri tých námietkach, ktoré vyplývajú z vlastníckych alebo iných práv k pozemkom a stavbám, ale prekračujú rozsah právomoci stavebného úradu alebo spolupôsobiacich orgánov štátnej moci. Ak medzi účastníkmi konania nedôjde k dohode o námietke podľa odseku 1, ktorá, keby sa zistil ojej oprávnenie, by znemožnila uskutočniť požadované opatrenie alebo by ho umožnila uskutočniť len v podstatne inej miere alebo forme, odkáže stavebný úrad navrhovateľa alebo iného účastníka podľa povahy námietky na súd alebo na iný príslušný orgán a konanie preruší. Stavebný úrad určí lehotu, v ktorej sa musí predložiť dôkaz, že na súde, prípadne inom príslušnom orgáne bol podaný návrh na rozhodnutie v spornej veci. Ak návrh nebude v určenej lehote podaný, môže si stavebný úrad urobiť úsudok o námietke sám a rozhodnúť vo veci.

27. Podľa § 140 Stavebného zákona ak nie je výslovne ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní.

28. Podľa § 3 ods. 4 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok), správne orgány sú povinné svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania, vybaviť ju včas a bez zbytočných prietahov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správne vybaveniu veci. Ak to povaha veci pripúšťa, má sa správny orgán vždy pokúsiť o jej zmierne vybavenie. Správne orgány dbajú na to, aby konanie prebiehalo hospodárne a bez zbytočného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb.

29. Nečinnosť orgánu verejnej správy je definovaná v § 3 ods. 1 písm. d) SSP, v zmysle ktorého nečinnosťou orgánu verejnej správy sa rozumie stav, keď orgán verejnej správy protiprávne nepokračuje

v začatom administratívnom konaní, alebo stav, keď orgán verejnej správy protiprávne z úradnej povinnosti nezačal administratívne konanie. Protiprávnosť je daná tým, že povinnosť orgánu verejnej správy riadne a včas uskutočniť konkrétne administratívne konanie vyplýva vždy zo znenia príslušného všeobecne záväzného právneho predpisu a súčasne má aj ústavno-právny rozmer. Protiprávnosť teda znamená, že pasivita orgánu verejnej správy je v rozpore s normatívne ustanovenou povinnosťou orgánu verejnej správy konať. Takáto povinnosť konať vyplýva z konkrétneho zákonného ustanovenia, pretože pôsobnosť orgánu verejnej správy, vrátane lehôt, v rámci ktorých sa má táto realizovať, je v zásade upravená v zákonnej forme. Povinnosť orgánov verejnej správy konať bez prietahov má svoj ústavnoprávny základ priamo vymedzený v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a možno ju vyabstrahovať aj z čl. 1 ods. 1 Ústavy SR, pretože nečinnosť orgánu verejnej správy narúša aj princíp právnej istoty. Súčasne pre orgány štátnej správy a štátne orgány platí aj povinnosť konať spôsobom ustanoveným zákonom podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR. Napokon požiadavka na konanie orgánu verejnej správy bez prietahov vyplýva aj z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“). Podľa ustálenej súdnej judikatúry nečinnosť orgánu verejnej správy znamená nielen to, keď orgán verejnej správy je úplne nečinný (pasívny), t.j. ak vôbec nekoná, alebo prestane konať, ale aj prípad, keď orgán verejnej správy koná s dlhými časovými odstupmi medzi jednotlivými úkonmi. Nečinnosťou je aj také konanie orgánu verejnej správy, ktoré zahŕňa vykonávanie nezmyselných a neúčelných úkonov, alebo aj nedôsledné plnenie povinností vyplývajúcich zo zákona. Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5Sžnč/3/2011 konštatoval, že „Nečinnosťou orgánu verejnej správy sa teda rozumie jeho pasivita vo veciach, ktoré mu boli predložené na rozhodnutie, aj keď niet žiadnej zákonnej alebo faktickej prekážky na to, aby správny orgán konal a rozhodol. Nečinnosť môže spočívať v opomenutí správneho orgánu vykonať predpísaný úkon alebo zbytočných prietahoch v jeho postupe...“. Nekonanie musí byť v rozpore s konkrétnym zákonným ustanovením, ktoré obsahuje príkaz pre správny orgán postupovať, konať, vykonávať určité procesné úkony a rozhodovať (nález Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 225/08). Najvyšší súd SR k inštitútu nečinnosti orgánu verejnej správy ďalej vo svojom rozhodnutí č.k. 4Sžnz/2/2015 uviedol: „Pod pojem nečinnosť je nutné zahrnúť aj nedôsledné plnenie povinností vyplývajúcich zo zákona. Len samotné konanie napostačuje k tomu, aby bolo možné vylúčiť nečinnosť orgánu verejnej správy. Aj v prípade konania orgánu verejnej správy je možné konštatovať prietahy v konaní, a to v prípade, ak toto konanie nie je efektívne, nesleduje cieľ, ku ktorému sa má príslušný orgán dopracovať“. V preskúmanom prípade správny súd dospel k záveru, že žalovaný nepostupoval v plnej miere v súlade s ustanoveniami Správneho poriadku a ani s účelom a ustanoveniami Stavebného zákona.

30. „Pod nečinnosťou orgánu verejnej správy je potrebné rozumieť nielen absolútnu nečinnosť, ale aj to, ak orgán verejnej správy koná spôsobom, ktorý znamená porušenie práva na konanie bez zbytočných prietahov“ (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5Sžnč/2/2012 z 29.03.2012). Nečinnosť orgánu verejnej správy je už zo svojej podstaty spojená s plynutím lehôt, v rámci ktorých má orgán verejnej správy uskutočniť administratívne konanie a vydať rozhodnutie. Tieto lehoty sú upravené zákonom. Aj v prípade, ak by lehoty na konanie a na vydanie rozhodnutia neboli upravené *expressis verbis* v zákone, orgán verejnej správy by bol povinný rozhodnúť v primeranej lehote, resp. vydať rozhodnutie, resp. opatrenie bez zbytočných prietahov (§ 3 ods. 4 a ods. 7 Správneho poriadku). K prietahom v konaní dochádza vtedy, ak orgán verejnej správy síce koná, ale prekračuje lehoty určené právnymi predpismi pre procesné úkony, a to spravidla pre vydanie rozhodnutia vo veci. Aj v prípade, ak by prietahy boli zapríčinené (čiastočne) aj zo strany účastníkov konania, povinnosť konať orgánu verejnej správy nezaniká a tento má naďalej povinnosť rozhodnúť v čo najkratšom čase.

31. Konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy sa začína na základe žaloby, ktorej obligatórnou náležitosťou je tvrdenie žalobcu, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným osobitným právnym predpisom. Za nečinnosť orgánu verejnej správy v zmysle judikatúry ústavného súdu (napr. III. ÚS 282/08, I. ÚS 225/08), treba v podstate považovať jeho pasivitu vo veciach, ktoré mu boli predložené na rozhodnutie, aj keď niet žiadnej zákonnej alebo faktickej prekážky na to, aby správny orgán konal a rozhodol. Nečinnosť môže spočívať v opomenutí správneho orgánu vykonať predpísaný úkon alebo v zbytočných prietahoch v jeho postupe. V poslednom prípade musí byť obsahom žaloby tvrdenie, že v konaní niet žiadnej prekážky na úkony správneho orgánu, napriek tomu správny orgán nekoná, pričom toto nekonanie je nečinnosťou. Nekonanie musí byť v rozpore s konkrétnym právnym predpisom, ktorý obsahuje príkaz pre správny orgán postupovať, konať, vykonávať určité procesné úkony a rozhodovať.

32. Správny súd na základe žaloby, ktorým sa žalobca domáha preskúmania nečinnosti orgánu verejnej správy, preskúmava zákonnosť postupu správneho orgánu, t.j. skúma, či jeho činnosť, ktorou realizuje svoju právomoc vymedzenú osobitnými zákonmi a predpismi, je, alebo nie je v súlade s týmito zákonmi a predpismi. Pri preskúmaní zákonnosti činnosti správneho orgánu súd skúma, či správny orgán vykonal zákonom predpísané úkony, alebo ich opomenul, resp. odmietol vykonať.

33. Správny súd zistil, že žalobcovia sa žalobou podanou v zmysle § 242 ods. 1 SSP domáhajú odstránenia nečinnosti žalovaného v začatom administratívnom konaní o odstránení stavby č. 36/2011-375/2010-Dá. Podnetom zo dňa 07.08.2010 požiadali žalobcovia žalovaného o prešetrovanie realizácie stavieb zo strany vlastníka susedných nehnuteľností, resp. pána xyza. Z odpovede vyplynulo, že k realizácii stavby došlo bez stavebného povolenia. Podnetom zo dňa 12.12.2011 požiadali žalobcovia o konanie vo veci a o rozhodnutie. V rámci predmetného podnetu bolo zároveň zo strany žalobcov namietané, že stavby zasahujú čiastočne aj do parcely KN-C č. xyz, k. ú. Stará Ľubovňa, ktorej sú vlastníkami. Žalovaný ako príslušný stavebný úrad oznámil žalobcom, že dňa 07.10.2011 bolo zo strany vlastníka stavby požiadané o vydanie dodatočného povolenia stavby „Prístrešok pre nákladné automobily“, parcela KN-C č. xyz v katastrálnom území Stará Ľubovňa. Na základe rozhodnutia sp. zn. 375/2011-Dá stavebný úrad vyzval vlastníka stavby na predloženie dokladov o tom, že dodatočné povolenie predmetnej stavby nie je v rozpore s verejnými záujmami, chráneným stavebným zákonom a osobitnými predpismi a zároveň konanie prerušil. Následne na základe písomných žiadostí pána xyza lehotu na predloženie potrebných podkladov opakovaním predĺžil a to rozhodnutiami zo dňa 20.12.2010 a 03.02.2011. Na ústnom pojednávaní, spojenom s miestnym zisťovaním v rámci konania o odstránení stavby bola dňa 28.02.2012 vznesená námietka. Žalovaný ako príslušný stavebný úrad po jej zvážení usúdil, že táto má občiansko - právny charakter, ktorej riešenie presahuje jeho právomoc. Žalovaný rozhodnutím, sp. zn. 36/2011-375/2010-Dá, zo dňa 20.03.2012 v zmysle § 137 ods. 2 stavebného zákona v spojení s § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní /ďalej ako „Správny poriadok“/ konanie o odstránení stavby prerušil a odkázal p. xyza na súd, pričom v enunciiate rozhodnutia ďalej uviedol, že: „Pokiaľ nebude v lehote 30 dní od doručenia tohto rozhodnutia predložený stavebnému úradu dôkaz, že bol podaný súdu návrh na rozhodnutie v spornej veci, môže stavebný úrad podľa usl. §137 ods. 3 stavebného zákona pokračovať v konaní, urobí si o nej úsudok sám a rozhodne vo veci.“

34. V predmetnom prípade zjavnú nedôvodnosť nečinnosti žalovaného odôvodňujú žalobcovia tým, že otázku právneho vzťahu k zastavanému pozemku nie je možné v tomto prípade považovať za otázku, zodpovedanie ktorej podmieňuje rozhodnutie vo veci, resp. za okolnosť, ktorá by znemožnila uskutočniť požadované opatrenie alebo by ho umožnila uskutočniť len v podstatne inej miere. Žalobcovia namietajú neúmerne dlhú dobu, po ktorú je žalovaný nečinný, po prerušení konania došlo k uplynutiu lehoty na podanie návrhu na súd už pred viac ako 6 a pol roka a ani napriek opakovaným podnetom žalobcov, nedošlo zo strany žalovaného ku konaniu a rozhodnutiu a to aj napriek skutočnosti, že žiadna žaloba nebola na Okresný súd Stará Ľubovňa (miestne príslušný súd podľa § 20 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), podaná. Od prvého podnetu žalobcov (17.08.2010) uplynula doba viac ako 8 rokov. Predmetné konanie je prerušené už viac ako 6 a pol roka.

35. Dňa 11.10.2021 bola správne súdu doručená dohoda o urovaní sporu uzatvorená medzi účastníkmi konania, z ktorej vyplýva, že dňa 13.10.2020 sa účastníci konania dohodli, že žalovaný bude pokračovať v konaní č. 36/2011-375/2010-Dá, rovnako sa dohodli, že žalobca si nebude nárokovávať trovy konania. Z dohody vyplýva návrh žalovaného, aby správny súd uložil žalovanému pokračovať a rozhodnúť v konaní č. 36/2011-375/2010-Dá vo veci konania o odstránenie rozostavanej stavby a to do 30 dní od právoplatnosti uznesenia Krajského súdu a zároveň, aby súd priznal žalobcom trovy konania vo výške 50 % súdneho poplatku, ktoré žalovaný uhradí do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

36. Vzhľadom na vyššie uvedené správny súd tento skutkový a právny stav vyhodnotil ako protiprávnu nečinnosť orgánu verejnej správy.

37. V ust. § 3 ods.4 Správneho poriadku je subsumovaná zásada časovej primeranosti. Zásada časovej primeranosti konania má svoje jadro v tom, že správne orgány majú konať bez zbytočných prietahov. Za zbytočné prietahy v konaní sa považuje aj to, keď správny orgán vo veci nekoná napriek tomu, že by konať mal, a to i v prípade, keď je ešte v časovom rozpätí určenom zákonom na uskutočnenie konkrétneho úkonu (najmä na rozhodnutie vo veci samej). Aj v takomto prípade ide zo strany správneho orgánu o konanie, ktoré porušuje časovú primeranosť správneho konania. Za prietahy v konaní je

potrebné považovať aj také procesné úkony správneho orgánu, ktoré sa síce navonok javia ako zákonné, avšak vo svojej podstate bez legitímneho dôvodu odďaľujú riadne a včasné vybavenie vecí, ktorá je predmetom správneho konania.

38. K rekapitulovaným prípadom procesných rozhodnutí a úkonov žalovaného správny súd uvádza, že nielen nečinnosť správneho orgánu, ale aj rozhodnutie správneho orgánu, ktoré má za následok jeho procesnú pasivitu, dopadá na základné právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov u osoby domáhajúcej sa súdnej ochrany pred nečinnosťou orgánu verejnej správy, pretože odďaľuje dosiahnutie stavu právnej istoty o právnom nároku, o ktorý v správnom konaní ide. To je podstatné východisko interpretácie § 242 ods. 1 SSP, keďže je diktované ústavne garantovaným základným právom (čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 152 ods. 4 ústavy).

39. Správny súd zdôrazňuje, že žalobcovia jednoznačne preukázali relevantnú procesnú aktivitu smerujúcu k ochrane ich základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov v začatom predmetnom konaní, a teda napriek využitým prostriedkom nápravy je žalovaný naďalej v konaní nečinný.

40. Záverom správny súd zdôrazňuje, že nekonanie musí byť v rozpore s konkrétnym zákonným ustanovením, ktoré obsahuje príkaz pre správny orgán postupovať, konať, vykonávať určité procesné úkony a rozhodovať. Ako vyplýva z obsahu administratívneho spisu žalovaného, tak ten po prerušení konania vo veci nekonal, a preto za týchto okolností a dôvodov, pre ktoré ospravedľuje orgán verejnej správy svoju nečinnosť, nie sú vážnymi dôvodmi, ktorými možno nečinnosť orgánu verejnej správy ospravedlniť.

41. Na základe uvedených skutkových a právnych dôvodov správny súd vyhodnotil žalobu ako dôvodnú a procesným postupom podľa § 250 SSP uložil uznesením žalovanému povinnosť, aby v súdom určenej lehote 60 dní od právoplatnosti tohto uznesenia konal a rozhodol. Vzhľadom k tomu, že vydaním tohto uznesenia sa súdne konanie nekončí tak súd uložil žalovanému povinnosť aby v ním určenej lehote 90 dní od právoplatnosti tohto uznesenia doručil súdu vydané rozhodnutie.

42. Správny súd s poukazom na citované ustanovenie § 250 ods. 2 SSP nebol viazaný lehotou uvedenou žalobcami v správnej žalobe a žalovanému určil lehotu na vydanie rozhodnutia v predmetnom konaní 60 dní, ktorú lehotu považoval za primeranú právnej a skutkovej zložitosti predmetného konania. Správny súd pre úplnosť uvádza, že na návrh žalovaného môže správny súd lehotu určenú na odstránenie nečinnosti uznesením predĺžiť (§ 250 ods. 2 SSP). Ak žalovaný nečinnosť v určenej lehote bezdôvodne neodstráni, správny súd mu i bez návrhu môže uznesením uložiť pokutu (§ 251 ods. 1 SSP). Podľa § 251 ods. 2 SSP, ak orgán verejnej správy správneho súdu preukáže odstránenie nečinnosti, správny súd konanie zastaví.

43. O trovách konania správny súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP, podľa ktorého správny súd prizná žalobcovi voči žalovanému právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, ak mal žalobca vo veci celkom alebo sčasti úspech. Žalobcovia boli v konaní plne úspešní, avšak náhradu trov konania v zmysle ich konečného návrhu nepožadovali, preto súd účastníkom nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu na Najvyšší súd Slovenskej republiky prostredníctvom Krajského súdu v Prešove.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“), návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že: a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu, c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie, e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd, f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 ods.1 písm.g) až i) Správneho súdneho poriadku sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom. Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti. Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Uvedená povinnosť neplatí, ak: a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods.1 písm.c) a d), c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.